Dup.

GS/16

Expensio modorum ad "Expositionem introductivam"

Schematis

"De Ecclesia in mundo huius temporis"

(nn. 4 - 10)

Modi generales:

Tritis ~~triptich~~ Descriptio est nimis sociologica, rethorica, prolixa, repleta observationibus quae cottidie in foliis diariis leguntur. Ergo ad pauca reducatur, et quidem stylo non philosophico, sed religioso et evangelico (3 Patres). Expositio est nimis longa, ideoque abbrevietur et nimiae interrogationes tollantur (1 Pater). Ad textum abbreviandum, tollantur in n. 4, pag. 10, linn. 9 - 35; in n. 5, pag. 11, linn. 10 - 28; et expungantur ex integro nn. 6 et 7 (1 Pater); Num. 4 - 9 auferantur (1 Pater).

Resp. prop.: Textus sufficienti maioritate approbatus est, ideoque non potest substantialiter mutari. Ceterum a compluribus Patribus laudatus est. Expositio introductiva, ~~quae (sengum vel methodum praebet toto schemati)~~ est recensio factorum ut non continet interpretationes philosophicas sed ad reliquos numeros vias parat.

*** ***

AD NUM. 4:

1) Pag. 10, linn. 2-3: pro "Evangelii" scribatur "Sacrarum Scripturarum" (1 Pater); pro "interpretandi" scribatur "illuminandi", nam prima vox a marxistis suo sensu usurpatur (1 Pater).

Resp. prop.: Vox "Evangelium" sumitur in sensu ampliori, scilicet quatenus totam S. Scripturam et praeconium apostolicum comprehendit. Servetur "interpretandi" quia maxime convenit cum "signis temporum"; ceterum vox illuminandi esset repetitio cf. "Evangelii" luce".

2) Pag. 10, lin. 5: post "relatione" addatur "pro sua parte" nam non sola Ecclesia sensum dat vitae futurae vel saltem praesentis (1 Pater).

Resp. prop.: Sensus textus non est exclusivus sed simpliciter assertivus.

3) Pag. 10, lin. 7: deleatur verbum "eius" quia superfluum (1 Pater).

Resp. prop.: Admittitur.

4) Pag. 10, lin. 10: deleatur "gradatim", quia contradicit "celeres" (in eadem linea) (1 Pater).

Resp. prop.: Non datur contradictio cum haec verba ad diversa se referant.

5) Pag. 10, lin. 11ss: scribatur post "extenduntur", "Hae mutationes ab intelligentia et industria creativa hominis ortae et promotae in ipsum hominem incidunt et influxum in eius modum cogitandi, etc..." ad clarificandum textum (1 Pater), alius Pater rogat ut deleatur vox "creativa", nam sufficit "industria".

Resp. prop.: Textus approbatus est sufficienter clarus; ceterum vox "creativa" bene exprimit magnitudinem inventionum humanarum huius temporis.

PATRIMONIO UC

6) Pag. 10, lin. 13: auferantur verba "tum circa res tum circa homines", nam textum aliquatenus enervant et inducunt fastidiosam iterationem verbi "homo" (1 Pater).

Resp. prop.: Verba videntur necessaria ad sensum explicitiorem reddendum.

7) Pag. 10, lin. 13: post "homines", addatur "influunt" (1 Pater).

Resp. prop.: Non est necessarium.

8) Pag. 10, lin. 14: post "quae" addatur "etiam", ne sensus videatur exclusivus (1 Pater).

Resp. prop.: Admittitur.

9) Pag. 10, lin. 16: pro "accretionis" scribatur aliud vocabulum magis usuale (1 Pater).

Resp. prop.: Verbum videtur sat clarum, ~~consul. latos~~ et iuxta vota circa latinitatem huius schematis, retinendum.

10) Pag. 10, lin. 17: Iterum exaltatur homo, non memorato Deo sine quo nihil (1 Pater).

Resp. prop.: Scopus huius expositionis non est doctrinam tradere, quod fit in reliquis capitibus schematis, sed tantum facta obiective ostendere.

PATRIMONIO UC

11) Pag. 10, lin. 18: pro "redigere valet" scribatur "redigit", ne insinuetur incapacitas hominis ad hoc (1 Pater).

Resp. prop.: Agitur in textu non de incapacitate radicali, sed de conditione concreta hodierna in quibusdam adiunctis, ut insinuatur verbis "non semper".

12) Pag. 10, linn. 18-20: scribatur "Saepe de seipso magis incertus apparet et anceps haeret de ipsis principiis vitae socialis", quia non est certum homines nostri temporis secreta cordis altius penetrare (1 Pater).

Resp. prop.: Textus agit de ~~mire~~ progressu scientiarum psychologicarum, quod in dubium revocari nequit. (Scribatur pro "altius" "profundius") Ad mai. perspic. sc. "Proprii animi intimina penetrare satagens, saepe ...

13) Pag. 10, linn. 22-35: Inter discrimina et oppositiones quae ibi apte recensentur, fortasse adiungi seu inseri posset et oppositio inter virtutum quarumdam elogium scientificum et populare (e.g. amoris coniugalis, fraterni servitii) et contrariorum vitiorum theorethicam iustificationem et grassantem praxim (1 Pater).

Resp. prop.: Iterum dicendum est quod hoc excedit scopum "expositionis introductivae"; suis locis tamen huic animadversioni sufficienter providetur.

14) Pag. 10, linn. 22-23: post "Numquam" addatur "ut hodie", et post "fame" addatur "egestate" (1 Pater).

Resp. prop.: Prima additio non videtur necessaria, secunda accipitur et scribatur "et egestate".

15) Pag. 10, linn. 24-26: dubitatur de veritate huius affirmationis. Concilii non est de rebus historicis iudicare vel circa easdem comparationes instituere, sed simpliciter de factis loqui (1 Pater).

Resp. prop.: Si genus humanum prae oculis habetur, et non tantum aliquis populus, sententia videtur certa.

16) Pag. 10, lin. 25: post "sensum" addatur "personalis" (2 Patres).

Resp. prop.: Restrictio non videtur necessaria.

17) Pag. 10, lin. 26: pro "psychologicae" scribatur "individualis" (15 Patres); vel "psychicae" (1 Pater), quia "psychologicae" dicitur de scientia.

Resp. prop.: Verbum "individualis" non accipitur quia in textu non agitur de servitute individui, sed de interna servitute. Scribatur "psychicae" propter rationem adductam.

18) Pag. 10, lin. 29: Deleatur "politicae" ne videamur vitam politicam condemnare (1 Pater).

Resp. prop.: Schema nullo modo vitam politicam damnare intendit, sicut nec vitam socialem vel oeconomicam. De ea atque de legitimis diversitatibus loquitur fusius postea, sc. in cap. IV, Pars II, n. 78, pag. 55, lin. 10-16. ~~(Tamen ad maiorem claritatem, pro "adhuc" scribatur "acriter") (lin. 30).~~

Tamen ad maiorem cl. scribatur "acres dissentiones"

19) Pag. 10, lin. 31: Pro "destruentis" scribatur "destructuri" (1 Pater).

Resp. prop.: Admitti potest.

20) Pag. 10, lin. 32: pro "commercium" scribatur "communicatio" (1 Pater); post "augetur" addatur "magis apparet" et in lin. 33 pro "induunt" legatur "induere" (1 Pater).

Resp. prop.: Admittitur prima propositio, non vero secunda quia agitur de facto quodammodo novo, et non tantum de cognitione facti diu existentis.

*** ***

AD NUM. 5

1) Pag. 11, linn. 4-32: Integer numerus est obscurus, nimis longus et unitate inter diversa puncta caret; quapropter funditus retractandus est (1 Pater).

Resp. prop.: Propositio tam generalis post textus approbationem accipi nequit.

2) Supprimantur separationes inter paragraphos in linn. 9-10; 15-16; 19-20 et 28-29 (1 Pater).

Resp. prop.: Admitti potest, ut stylus magis conformetur latinitati.

3) Ad n. 5 (vel n. 7):
(Sine determinatione loci) addantur haec vel similia verba: "Homines in mundo moderno, singuli labori magis in dies specializato propter propriam limitationem se devoventes, per coetus collaborant et ita permagna inveniunt et producunt, sensum tamen universalitatis rerum amittentes

PATRIMONIO UC

difficilius suum rerum visibilium ordinem transcendere valent". Annumerandum est factum "specializationis" (6 Patres).

Resp. prop.: Locus magis aptus ad hanc ideam inserendam videtur esse n. 8 cf. resp. ad mod. 5 illius numeri.

4) Pag. 11, linn. 5-6: Pro "rerum transmutatione" scribatur "rationis humanae evolutione", ut vitetur ideologia materialistica et sublineetur momentum humanae rationis certe fundamentale (14 Patres).

Resp. prop.: Textus materialisticae ideologiae non favet sed facta exponit. Attendatur ad verbum "connectuntur". Aliud est momentum rationis, aliud influxus quibus obnoxia est.

5) Pag. 11, lin. 7: Deleatur virgula post "ordine" (1 Pater).

Resp. prop.: Accipitur.

6) Pag. 11, lin. 8: pro "magis magisque praevaleant" scribatur "crescens pondus acquirant", sic cautius loquitur de praevalentia scientiarum positivarum, neglecto influxu philosophiae (14 Patres).

Resp. prop.: Admitti potest.

7) Pag. 11, lin. 10: post "mens" addatur "quae dicitur" ne diminuamus characterem scientificum philosophiae et theologiae (14 Patres).

Resp. prop.: Servetur textus nam "mens scientifica" hic usurpatur eo sensu quo in communi hominum loquela adhibetur. Ceterum additio proposita sensu ~~contunclioso~~ nimis restrictivo suni posset. ~~"Haec"~~ → quod iam innuitur verbo "haec".

8) Pag. 11, linn. 16-19: proponitur novus textus hoc modo: "Progredientes scientiae biologicae, psychologicae et sociales hominem magis conscium reddunt evolutionis cosmicae, nec non dynamismi profunditatum animi et legum quibus quodeunque consortium sociale regitur, unde aptis scientificis methodis adhibitis, integratio personalitatis in se ipsa et in societate in dies fovetur". Ratio est ut explicitiori modo sermo fiat de "psychologia profunditatis" (7 Patres).

Resp. prop.: Modus excedit limites possibilitatis mutationis textus iam approbati. Insuper servandum est aequilibrium inter diversas affirmationes, et ideo fieri nequit ut de una scientia longius disseratur, dum aliae tantum nominantur. Idea aliquo modo, quin ad particularia descensus fiat, invenitur iam in n. 4, p. 10, linn. 18-19, et in hoc loco memoratur verbo "psychologicae".

9) Pag. 11, lin. 17: scribatur "homini melioris cognitionis sui spem ferunt" (1 Pater).

Resp. prop.: Admitti potest.

10) Pag. 11, lin. 20s: scribatur "... incremento affectans providere et ordinare, magis...", nam "statisticae" subiectivis interpretationibus subiicuntur et non est Concilii de illis iudicium ferre (1 Pater).

Resp. prop.: Hic non agitur de statisticis vel earumdem interpretationibus approbandis, sed simpliciter de facto quod ex actione plurium gubernium innotescit.

PATRIMONIO UC

11) Pag. 11, linn. 29-31: scribatur "... ad notionem magis dynamicam ( ) transit ... quae ad nova eorum examina et congruas solutiones quaerendas provocat". Nam genus humanum non invenitur in continua evolutione. Ceterum verba "ad novas analyses et syntheses" potius exprimunt dialecticam hegelianam et marxisticam (3 Patres); expungantur verba "atque evolutivam" (1 Pater).

Resp. prop.: Textus affirmat factum notionibus communiter acceptis. Ceterum terminologia usurpata non videtur obscura. De solutionibus sermo erit infra, in fine n. 10.

12) Pag. 11, lin. 32: scribatur "... et syntheses et conclusiones practicas provocat". Nam in toto numero agitur quoque de artibus technicis (1 Pater).

Resp. prop.: Hic agitur potius de "complexione problematum" et non de solutionibus vel conclusionibus practicis.

*** ***

AD NUM. 6

1) Pag. 11, lin. 34: expungatur vox "clani" quia ridicula (1 Pater).

Resp. prop.: Est realitas socialis. Scribatur "clans" ut generatim in linguis modernis usurpatur hoc verbum

2) Pag. 11, lin. 39: verba "a milleniis constitutas" videntur exaggerata (1 Pater).

Resp. prop.: scribatur "a saeculis".

PATRIMONIO UC

3) Pag. 11, lin. 39: expungatur verbum "penitus" quia exaggeratum (3 Patres).

Resp. prop.: Servetur nam bene exprimit magnitudinem ~~et celeritatem~~ et profunditatem transformationis.

4) Pag. 11, lin. 40: Haec paragraphus annectatur praecedenti (1 Pater).

Resp. prop.: Admittitur

5) Pag. 11, lin. 42: Transferatur in hunc locum par. n. 5, pag. 11, linn. 22-25, omisso verbo "denique"; et eidem immediate annectatur phrasis pag. 12, linn. 10 et 11, sublata voce "tandem". Si haec admittantur, phrasis pag. 12 incipiat "Sic socializatio..." (1 Pater).

Resp. prop.: Accipitur, propter ordinem conceptuum.

6) Pag. 12, lin. 2s: scribatur "... quin tamen congruens personalizatio semper eam comitetur". Ita verum problema describitur; congrua enim personalizatio non imprimis a socializatione expectanda est (11 Patres); vel "... congruentem maturationem personae semper promoveat (3 Patres); alius aliam formulam proponit ad claritatem; alii additionem proponunt: "... promoveat, imo quandoque fere extinguat" (4 Patres); alii, denique, proponunt ut scribatur "quin tamen intimae personae humanae rationes eiusque autonomiam (personalizationem) semper promoveat", ut vitetur neologismus "personalizatio" (4 Patres).

Resp. prop.: Ad maiorem Stet textus, ne separetur processus socializationis a suo necessario influxu in personas. Additio de extinctione non admittitur quia agit de casibus non ita frequentibus.

?

Vox "socializatio" et "personalisatio" hoc sensu accipiuntur.

"Cum multiplicantur necessitudines hominis cum similibus suis maior fit socializatio ... (cf. cap. Dec. soc.)

7) Pag. 12, lin. 4: pro "beneficiis" scribatur "commodis" quae vox cautior est et optimismum mitigat (11 Patres).

Resp. prop.: Potest accipi.

8) Pag. 12, lin. 9: emendetur mendum "exercitium (1 Pater) et scribatur: "ad maturius magisque personale libertatis exercitium" (3 Patres).

Resp. prop.: Accipitur.

9) Pag. 12, lin. 9: post "exercitium" addatur "... quin tamen inter veram et falsam libertatem distinguat" (4 Patres).

Resp. prop.: Non accipitur quia in hoc loco de his agendum non est.

10) Pag. 12, lin. 10s: scribatur "parvipendendum est quot homines, ex variis causis ad migrandum inducti, vitae suae rationem immutent". Non videtur enim factum amplae migrationis commemorandum hoc loco, sed potius immutatio hominum inde resultans (12 Patres); vel scribatur "Cum tot aliis mutationibus cohaeret migratio permultorum hominum, quae et ipsa est inter maiores causas novarum rerum in consortione hominum et nationum", et inseratur haec nova formulatio post ultimam lineam pag. 11 (3 Patres). Hae duae linn. relationem non habent cum iis quae praecedent (3 Patres).

Resp. prop.: Accipitur prima propositio, et textus transferatur ~~est~~ ut supra (ad 5) dictum est.

*** ***

PATRIMONIO UC

AD NUM. 7

1) Pag. 12, linn. 12-30: Reficiatur totus numerus secundum sequentia criteria:
   a) Concilium breve saltem iudicium proferat de factis;
   b) Mutationes quae heic referuntur de rebus moralibus, religiosis, etc. non sunt satis accomodatae ad mundum huius temporis: eae sunt communes fere omni aetati;
   c) E contra, textus tacet de hoc quod est maxime proprium huius temporis, inde a "Renascentia", sed profundius invenitur nostris diebus: sc organizatio laica, athea totius vitae socialis, cum lamentabili scissura unitatis christianae, quod silentium eo vel magis mirum est, quod mens Vat. II sit restauratio huius perditae unitatis (5 Patres).

Resp. prop.: ad a) Scopus huius expositionis excludit iudicia, quae reliquis capitibus huius schematis relinquuntur.
ad b) Celeritas, intensitas et amplitudo harum mutationum sunt caracteristicae nostris temporibus propriae.
ad c) Cf. linn. 19-30 huius numeri et insuper nn. 19-21 cap. I, Pars I. Cf. insuper Decreta "De Oecumenismo" et "De Ecclesiis Orientalibus", iam promulgata, sicut et "Declarationem De Libertate religiosa" adhuc promulganda ~~(4 Patres)~~.

2) Pag. 12, lin. 12: scribatur "Mens hominis magis exculta et mutatio structurarum...", ne videamur affirmare hodie mentem humanam esse mutatam qua talem (1 Pater).

Resp. prop.: Verbum "mens" hic sumitur in sensu "mentalitatis". Scribatur "mentis".

3) Pag. 12, lin. 15: Cf. mod. 9 ad n. 9

Resp. prop.: Scribatur: "fiunt, et conscii de ~~eorum~~ proprio momento in vita sociali citius in eadem partes habere cupiunt".

4) Pag. 12, lin. 15: scribatur: "dum saepe parentes in muneribus suis adimplendis in dies maiores difficultates inveniunt", ne textus sonet offensivum et nimis generalem, quin foveat fiduciam quam filii exhibere debent parentibus (1 Pater); pro "saepe" dicatur "aliquando" (1 Pater); post "parentes" addatur "aliique educatores aut superiores" (1 Pater).

Resp. prop.: scribatur "Exinde non raro parentes et educatores in muneribus suis adimplendis in dies maiores difficultates ~~inveniunt~~". experiuntur".

5) Pag. 12, lin. 17: post "videntur" addatur "..., praesertim ut apparet in problematica sexualitatis, inde gravis...", est enim factum nostris diebus maxime agitatum (1 Pater).

Resp. prop.: Non videtur opportuna haec additio nam hoc est unum problema, quamvis magnum, inter alia. ~~(De eo sermo esse deberet in cap. 1, Partis II.)~~

6) Pag. 12, lin. 20: scribatur "... eam a magico mundi conceptu et a superstitionibus..." (1 Pater), nam differentia est inter superstitionem, quae magis ad actus particulares respicit, et magicum conceptum mundi qui ipsam visionem religiosam subvertit.

Resp. prop.: Accipitur.

7) Pag. 12, lin. 23: pro "ab usu religionis" scribatur "a religione" (7 Patres); vel "a praxi religionis" (1 Pater).

Resp. prop.: Scribatur: "a religione practice discedunt".

8) Pag. 12, linn. 23-27: Tota haec paragraphus videtur aequivoca et etiam falsa, proinde omitti aut corrigi debet. Nam exigentia progressus scientifici ostenditur ut explicatio negationis religionis (1 Pater).

Resp. prop.: Textus tantum dicit illam explicationem ut talem seu exhiberi, quin affirmet illam esse veram explicationem, quod evidenter falsum est.

9) Pag. 12, linn. 25-26: Idem legitur fere ad verbum in p. 23, linn. 18-21 (1 Pater).

Resp. prop.: Textus sunt inter se satis diversi, etiam quoad contentum. Ceterum, secundum methodum huius expositionis, in ea breviter recensentur problemata de quibus postea fusius loquendum est in Parte I aut II.

10) Pag. 12, linn. 29: scribatur "historiae interpretationes et leges civiles afficiunt ita..." nam legislatio civilis vehiculum est efficacissimum ad novas opiniones erga religionem introducendas (1 Pater); alius Pater idem proponit addita particula "imo" ante "et leges civiles".

Resp. prop.: Possunt accipi; scribatur "... imo et leges civiles...".

11) Pag. 12, lin. 29: post "afficiunt" addatur "et libris, ephemeridibus et radiodiffusionibus pervulgantur ita ut..." ut ratio habeatur influxus quem media communicationis socialis exercet.

PATRIMONIO UC

Resp. prop.: Hoc verum est, tamen est factum adeo generale ut impossibile sit ubicumque de illo loqui, et ideo consulto hic omissum est in praecedenti redactione.

12) Pag. 12, lin. 29: post verbum "afficiunt" addatur "reique publicae moderandae eam rationem inducuunt ut exinde..."

Resp. prop.: Provisum aliquatenus supra ad 10.

*** ***

AD NUM. 8

1) Modus generalis pro nn. 8 et 9: Stylus est nimis professoralis, rhethoricus, philosophicus et sapit amplificationes scholares rerum tritarum (9 Patres).

Resp. prop.: Patres textum approbaverunt. Insuper, expositio consulto abstinet ab interpretationibus philosophicis.

2) Pag. 12, lin. 31s: scribatur "Tam rapida rerum mutatio inordinate saepe progrediens, imo..." nam "rerum progressio" vox "peragi" potest (1 Pater).

Resp. prop.: Admittitur.

3) Pag. 12, lin. 33: pro "inaequilibria" scribatur "inharmonia", quia sic clarius innueretur agi de duobus elementis qui per se coniungi et uniri debent, quod non significatur per "inaequilibrium" (1 Pater).

Resp. prop.: Servetur textus nam vox "inharmonia" est debilior ad exprimendum quod hic intenditur.

4) Pag. 12, lin. 33s: scribatur "gignunt et augent" (1 Pater).

Resp. prop.: Admittitur.

5) Pag. 12, lin. 38: addatur "... valet, quae etiam valorem contemplationis saepe non percipit.", ut mentio fiat de hoc gravi defectu hodierno (3 Patres).

Resp. prop.: In lin. 40, post "personalis", scribatur "imo et contemplationis". Immediate post "contemplationis" addatur nova phrasis, ad mentem mod. 3 pro n. 5: "Oritur tandem inter activitatem ~~hominum~~ humanam specializationem et visionem universalem rerum".

6) Pag. 12, lin. 40: Scribatur "inter conditiones vitae socialis et requisita responsabilitatis personalis..." (3 Patres) verbum "responsabilitas" est magis extensum.

Resp. prop.: Textus consulto remanet in plano cogitationis.

7) Pag. 12, lin. 41: pro "discrepantiae" scribatur "contradictiones" (1 Pater).

PATRIMONIO UC

Resp. prop.: Non accipitur nam verbum propositum videtur nimis radicale.

8) Pag. 12, lin. 42: scribatur "... sive ex acerbatiore tensione inter" (9 Patres), quia textus videtur nimis durus.

Resp. prop.: Scribatur "sive ex difficultatibus inter generationes quae sibi subsequuntur exurgentibus".

9) Pag. 13, lin. 2: quaritur utrum verba "inter virum et mulierem" se referant ad "conflictu" vel ad "necessitudinibus socialibus" (1 Pater).

Resp. prop.: Sensus, qui ceterum clarus videtur, est quod in familia oriuntur discrepantiae ex novis necessitudinibus socialibus inter virum et mulierem.

10) Pag. 13, lin. 3: scribatur "Magnae discrepantiae aetatis nostrae oriuntur inter..." (1 Pater) et prosequatur "... stirpes, imo inter varii..." (1 Pater). Prima propositio vult sublimare momentum discrepantiarum ordinis socialis, altera fit ut vitetur interpretatio ac si discrepantiae oriantur inter stirpes et ordines.

Resp. prop.: Scribatur "Magnae oriuntur etiam discrepantiae inter stirpes imo inter varii..."

11) Pag. 13, lin. 3: pro "discrepantiae" scribatur "contradictiones" (1 Pater).

PATRIMONIO UC

Resp. prop.: Cf. resp. ad mod. 7 .

12) Pag. 13, lin. 6: pro "cupiditatem collectivam" scribatur "cupiditates particulares dominandi", quibus verbis putatur clarius referentiam fieri ad egoismum nationalem (15 Patres); vel scribatur "cupiditatem nationalem vel desiderium propriae..." (6 Patres); post "disseminandae" (lin. 7) addatur "in nationibus aliisve coetibus vigentem.", ad maiorem prespicuitatem (1 Pater).

Resp. prop.: Scribatur "... denique inter instituta internationalia, ex pacis desiderio populorum exorta, et ambitionem propriae ideologiae disseminandae nec non cupiditates collectivas in nationibus aliisve coetibus existentes."

13) Pag. 13, lin. 8: Haec phrasis adiungatur paragrapho immediate praecedenti (1 Pater).

Resp. prop.: Non videtur opportunum, nam quae hic dicuntur ad totum n. 8 se referunt, et non tantum ad alineam praecedentem.

*** ***

AD NUM. 9

1) Modus generalis:
Iste numerus iam deberet perfici ex iis quae infra n. 13 dicentur de peccato. Nam quae heic dicuntur, non satis distinguunt conditionem essentialem naturae a conditione naturae peccatricis (10 Patres).

Resp. prop.: Peccatum est factum quod nonnisi ex revelatione plene innotescit. Porro "conditio essentialis" minus perspicua est quam status realis naturae lapsae. Ideoque, quia expositio introductiva non intendit nisi facta ostendere, quin de ipsis interpretatio praebeatur, servetur textus.

2) Pag. 13, lin. 14: pro "sibi" scribatur "ei" nam agitur de dignitate hominis, et non coetuum qua talium (10 Patres).

Resp. prop.: Textus vult dignitatem quoque coetuum affirmare.

3) Pag. 13, lin. 17: pro "vivida conscientia", scribatur "naturali instinctu" quia illam tantum homines bonae et solidae culturae acquirunt (1 Pater).

Resp. prop.: Verba proposita sunt vaga. Porro textus non directe agit de causis, sed de facto egestatis.

4) Pag. 13, lin. 21: scribatur: "... distantia simul ac persaepe dependentia etiam oeconomica" nam distantia et interdependentia dantur simul et non tantum in re oeconomica (5 Patres).

Resp. prop.: Accipitur.

5) Pag. 13, lin. 23: scribatur "... opulentiores, aliquando etiam cum minis interpellant." (1 Pater).

Resp. prop.: Non videtur necessarium de particularibus loqui.

6) Pag. 13, linn. 23-24: scribatur "Mulieres sibi vindicant... illas partes quae eis iure competunt, et de facto eis agnoscendae sunt." (1 Pater); vel "aequitatem cum viris, et quidem non solum de iure, sed etiam de facto." (3 Patres). Prima emendatio vult textum accuratiorem reddere, ne limites proprios uniuscuiusque sexus praetergrediantur; altera ut stylus melior evadat.

Resp. prop.: Scribatur: "Mulieres sibi vindicant, ubi eam nondum sunt consecutae, paritatem ~~iuris et facti~~ cum viris" ~~et quidem~~ de iure et de facto.

7) Pag. 13, lin. 27: post verbum "culturali" addatur verbum "religiosa" aut "spirituali", et ratio est quia in hoc campo mulieres habent charisma complementarium charismatibus virorum (1 Pater).

Resp. prop.: Textus non agit de mulieribus sed de opificibus et ruricolis.

8) Pag. 13, lin. 27: Expungantur verba "Nunc primum in historia humana" nan non constat historice affirmatio tam absoluta (1 Pater).

Resp. prop.: Factum quod affirmatur non potest in dubium revocari; ad maiorem claritatem scribatur "universi populi" (lin. 28) ut appareat textum agere de persuasione universali, et non necessario de uniuscuiusque conscientia.

PATRIMONIO UC

9) Pag. 13, lin. 29, addatur: "Insuper invenes, conscii quod eorum momentum in societate in dies crescit, suae formationis responsabiles esse et in vita sociali partes citius habere cupiunt", ut memorentur valde prementes appetitiones inventutis quae inter maiores causas perturbationum recensentur (1 Pater).

Resp. prop.: Accipitur sed in pag 12, lin. 15, n. 7, et brevius, ut ibi indicatur.
(cf. mod 3, ad n. 7)

10) Pag. 13, lin. 40: rogatur sensus quaestionis "Unde seipsum interrogat" (1 Pater).

Resp. prop.: Interrogatio hominis est circa modum res ita componendi ut in bonum omnium revera ordinentur. Textus videtur satis clarus.

PATRIMONIO UC

AD NUM. 10

1) Pag. 14, lin. 8: post "facit" inseratur explicite citatio ex Rom.VII, post implicitam in textu, et praesertim vv. 24-25, ubi unicum remedium insufficientiae humanae, gratia Christi, nominatur (1 Pater).

Resp. prop.: Post "facit" ponatur nota (1) cf. Rom. 7, 14 ss.

2) Pag. 14, lin. 9: pro "cuius" scribatur "quorum" (16 Patres).

Resp. prop.: Accipitur.

3) Pag. 14, lin. 17 : pro "ullae" scribatur "omnis" (1 Pater)

Resp. prop.: Accipitur.

4) Pag. 14, lin. 18: scribatur "... existimantes, ei totam significationem ex solo proprio ingenio..." (et deleatur "suo"), nam homines quamdam significationem semper dant suae existentiae (1 Pater).

Resp. prop.: Accipi potest.

5) Pag. 14, lin. 21s: Quaestio haec non placet quia dolor, malum et mors de se sunt mere negativa et non habent sensum (1 Pater).

Resp. prop.: Ratio adducta accipi nequit.

6) Pag. 14, lin. 25 : Tollatur verba "Ad quid haec omnia?" quia vaga et non necessaria (1 Pater).

Resp. prop.: Admittitur, nam haec interrogatio pleonastica videtur.

7) Pag. 14, lin. 26: scribatur "Credit autem Ecclesia Christum...", sed ratio non affertur (12 Patres).

Resp. prop.: Accipitur ut magis servetur unitas styli.

8) Pag. 14, lin. 27: pro "resuscitatum" scribatur "redivivum"vel "resurgentem", ne Christus videatur resuscitatus ut alii mortales, sed ut resurgens per seipsum et Auctor vitae.

Resp. prop.: Textus videtur sufficienter perspicuus.

9) Pag. 14, lin. 27: post "resuscitatum" addatur referentia ad 2 Cor.5,15, et pro "homini" scribatur "hominibus", ut servetur nom. pluralis, expungatur verbum "ille" et in lin. 28 scribatur "possint" (1 Pater).

Resp. prop.: Accipitur. Addatur referentia ad calcem expositionis (2) cf. 2 Cor. 5, 15. Reliquae mutationes non videntur necessariae.

10) Pag. 14, lin. 29, post verbum "fieri" addatur referentia ad Act. 4, 12 (idem Pater).

Rep. prop.: Admittitur, et scribatur ad calcem (3) cf. Act. 4,12.

11) Pag. 14, lin. 29ss: post "salvos fieri".", addatur "Credit insuper omnibus mutationibus subesse multa, quae non mutantur quaeque fundamentum suum ultimum habent in Christo, qui est heri, hodie, ipse et in saecula. Credit denique in benignissimo Domino..." Ratio est ut sermo quoque fiat de immutabilibus (13 Patres). Unus Pater vult ut

PATRIMONIO UC

tollatur verbum "benignissimo" utpote contextui minus congruum, et alii (15 Patres) ut expungatur verbum "clavem" (lin. 30) quia gallicismum sapit nec facile vertitur.

Resp. prop.: Verbum "credit" postulat obiectum magis determinatum nam innuit rem ad fidem pertinentem. Ceterum Christus non est tantum fundamentum immutabilium. Deleantur autem propter rationes adductas verba "benignissimo" et "~~clavem~~". ~~"hominis ..."~~
etiam, ad maiorem claritatem, verba "hominis" et "necnon".

12) Pag. 14, lin. 31: post "historiae" inseratur "Christi enim auxilium non tantum ad vitam singuli hominis dirigendam requiritur, sed etiam ad mores societatis humanae melius componendas, nec non ad crimina cladesque vitanda." Sine his additamentis textus incompletus videtur (1 Pater).

Resp. prop.: Idea proposita, quae omnimo vera est, sufficienter exponitur infra, sub. n. 32.

13) Pag. 14, lin. 32: scribatur "... invisibilis, novi et indeficientis Hominis, Primogeniti...", ut extollatur idea de Christo novo Adamo (1 Pater).

Resp. prop.: ~~Scribatur post "invisibilis", "Novi Hominis"~~. ~~M.S.~~
Additio non videtur necessaria quia idea iam innuitur verbis "Prim...

14) Pag. 14, lin. 32, post "creaturae" addatur referentia ad Col. 1, 15 (1 Pater).

Resp. prop.: Admittitur, scribatur (4) cf. Col. 1, 15

15) Pag. 14, linn. 33s: scribatur "... atque ad cooperandum in detectione solutionis praecipuarum quaestionum nostri temporis omnes...", nam sic textus melius respondet dictis in relatione ad n. 10, sub litt (A), pag. 17 (3 Patres).

Resp. prop.: Admittitur, sed scribatur "... atque ad cooperandum in solutione praecipuarum quaestionum nostri temporis invenienda omnes..."

Ind Volk: Affirmat

Accipitur, sed scribatur in B1:

lin. 31 "Affirmat insuper Ecclesia...

PATRIMONIUM UC